

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

42. An Cardinales in suis titulis possint derogare fideicommissis ad eas
Ecclesias pertinentibus? Ex p. 5. tr. 2 res. 61.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](#)

390 Tract. VII. De Potestate, & Priuilegiis

RESOL. XL.

*An Cardinales possint leges ferre in suis titulis ligantes
in conscientia? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 71.*

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1.
ex latissima doctrina Ref. 18. si-
gnanter in §. penult.

Affirmative respondeo, quia in illis habent iurisdictionem Episcopalem, ergo: & ita do-
cet Gordonus tom. 1. lib. 2. q. 10. c. 2. §. 4. num. 7. Castrus Palau tom. 1. tract. 3. disp. 1. punct. 2. n. 12. Suarez lib. 4. c. 5. n. 4. Salas disp. 8. sect. 8. n. 45. Acugna in *Decretum Gratiani* p. 1. disp. 1. cap. 1. n. 4. Granadus in p. 2. conr. 7. tract. 3. part. 2. disp. 1. tract. 3. sect. 2. n. 13. Merolla tom. 2. disp. 4. cap. 4. dub. 4. num. 18. & alii.

RESOL. XLI.

*An Cardinales in suis titulis possint commutare ultimas
voluntates, in quibus possunt Episcopi respectu suorum
subditorum? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 57.*

S. I. Respondeo affirmative ex principio sacerdoti adiuncto, quia Cardinales de jure habent in suis titulis iurisdictionem Episcopalem, & præter iura, & Doctores sacerdoti citatos tenet Grilenzonus conf. 63. num. 1. & seq. Sbrozzius de Vicar. Episcop. lib. 1. quest. 3. num. 27. & seq. Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 3. disp. 28. num. 7. Gonzales ad reg. 8. Cancell. glossa 13. num. 20. Imola in Clement. ne Romani, de elect. & alij. Sed commutatio ultimatum voluntatum ad iurisdictionem pertinet, vt per se patet, atque adeo id ex iis est, quæ de lege diœcesana sunt, neque ex iis, quæ à iure diœcesano tantum, vel sub commemoratione Diœcesis Episcopis conceduntur: ergo, &c. Adeo quidam Cardinales in suis titulis Presbyteralibus vel Diaconalibus, possunt dicti habere quamdam Diœcesim, licet modicam, politam intra fines Romanæ Diœcesis propriæ Romani Pontificis, vt est Episcopus Laterensis, habent enim plerasque Capellas sibi subiectas intra certos fines ac limites substitutas, & hanc omnia docet *Moneta de commun.* vlt. vol. c. 5. q. 13. concl. 1. num. 452.

RESOL. XLII.

An Cardinales in suis titulis possint derogare fideicommissis ad eas Ecclesiæ pertinentibus? Ex part. 5. tr. 2. Ref. 611.

S. I. Respondeo affirmative, quia, vt dictum est, Cardinales in suis titulis etiam Presbyteralibus, & Diaconalibus, habent iurisdictionem Episcopalem de jure communis, & notat Lorichius in *thesaur. ver. Cardinalis*, §. 7. ergo, &c. Et ita hanc sententiam docet in terminis *Moneta de commun.* vlt. volunt. cap. 9. concl. 22. num. 634.

RESOL. XLIII.

Quannam potestatem habeant Cardinales in suis titulis, quæ sunt Monasteria Regularium? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 60.

S. I. Hoc dubium non à pluribus tangitur, & de illo tractat Mandosius ad reg. 7. Cancell. q. 2. n. 10. vbi observat quidam cum aliqui ex titulis Cardinalium sint Monasteria, pro ut sint tituli sanctæ Crucis in Ierusalem, S. Eusebij, S. Petri ad Vin-

cula, & alij similes, satis dubitabile videtur decidere, quam potestatem in his titulis ac Monachis Cardinales habent; quodque ipsum decebat titularem S. Eusebij Cœlestinorum non habere iurisdictionem super eis Monachos, alioquin essent plura capita, videlicet Pater Abbas generalis, & Cardinals titularis, quorum utique in solidum & principaliter haberet iurisdictionem, quod non est dicendum, Ita Mandosius.

2. Sed observa cum *Moneta de commun.* vlt. volunt. cap. 5. q. 13. n. 441. quid forte ista Ecclesia nunc Regulares in constitutiones titulorum fuerunt sacerdotes: cum autem Cardinales hanc iurisdictionem in iure fundamat habeant, c. his qua, de maior. & obed. erit favorabilis, & latè interpretanda, iuxta tradita per Cassiodorum decif. 8. n. 6. de prob. Caput aquensis p. 2. dec. 88. n. 6. & alios relatios à Gonzales in reg. 8. Can. cel. §. 6. proem. n. 27. & 42. ergo, &c.

RESOL. XLIV.

*An Cardinales Monasteria Monialium ingredi va-
leant?*

*Et an hoc privilegium intelligendum sit de Cardinalibus
Protectoribus solim?*

*Et an hoc post Bullam Greg. XIII I. possit amplecti?
Ex part. 5. tract. 2. Ref. 20.*

S. I. Ad hoc dubium ita responderet Campanili in *vlt. diver. iur. canon. rubr. 12. cap. 16. num. 39. conq. 1. Redact. 11* Nullum reperi Decretum, aut Canonem de Cardinalibus loquentem in hac specie, sed tantum in argumento Monialium S. Clarae reperi ita scriptum. Si certus quis de S. R. Ecclesiæ Cardinalibus ad aliquod Monasterium huiusmodi Religionis aliquando venire, & intra clausuram ingredi voluerit, reverentia quidem est suscipiens; rogandus tamen, vt cum paucis sociis ingrediatur: quæ verba refert prefatus Collector in *codem loco, versic. octauo capi*, & subdit alia verba, inquiens: *Istud secundum aliquos est intelligendum de Cardinalibus Protectoribus solim. Nihilominus senior videtur altera sententia, vt de omnibus explicitur, ac verba facere intelligatur, ex quibus id ipsum fortasse dicendum esset respectu aliorum Monasteriorum alterius cuiuscumque Ordinis. Ita Campanili. Sed post Bullam Gregorij XIII. haec opinio non potest amplecti, nam expresse in illa prohibetur, ne Cardinales ingredi valcent Monialium Monasteria, nisi in casibus necessariis.*

RESOL. XLV.

*An Cardinales possint exigere à suis Ecclesiæ titulari-
bus Charitatium subfidiū? Ex part. 5. tract. 1.
Ref. 55.*

S. I. Videntur negativè respondendum, quia charitatium subfidiū solis Episcopis debetur, ex cap. congenerente, de offic. ordin. & ex cap. cim. Apostolus, §. probabimus, de cens. est enim de lege Diœcesana, & ideo quia Papa est Episcopus totius Orbis & Diœcesanus, ab universo terrarum Orbis, potest charitatium subfidiū exigere.

2. Sed posse Cardinales ab Ecclesiæ titularibus sibi subiectis charitatium subfidiū quæcetera, affirmatex Chassanæo Remigio de Gony *tr. de charitato subfido*, q. 21. & ex Bellen, Marcellus Megalius in p. 2. lib. 2. cap. 15. quest. 3. num. 13. & Scipio de Rubeis